

invence
inovace
výkonnost

Newsletter

Institutu interdisciplinárního výzkumu

Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné

www.iivopf.cz

Vážení přátelé a partneři Obchodně podnikatelské fakulty v Karviné.

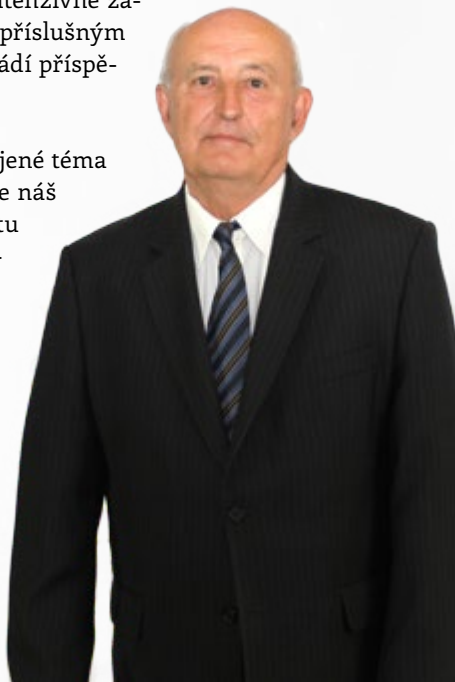
Po letošních Vánocích nastane pro mnohé z nás nový rok plný výzev a předsevzetí. Také pracovníci Obchodně podnikatelské fakulty Slezské univerzity čeká řada zajímavých pedagogických i výzkumných novinek. Nebudeme však působit na zelené louce, můžeme se opřít o úspěšný rok 2016. V tomto čísle našeho newsletteru Vás chceme seznámit s některými našimi novinkami, slovo dáme i jednomu z největších zákazníků Institutu interdisciplinárního výzkumu – vedení Městského obvodu Slezská Ostrava Statutárního města Ostrava.

A právě tímto tématem začínáme. Když jsme byli osloveni vedením **Slezské Ostravy** s dotazem, zda jsme schopni a připraveni zpracovat **strategický plán rozvoje** tohoto velkého a důležitého městského obvodu, bylo to pro nás impulsem k intenzivnímu jednání a formování případného výzkumného týmu. Když nám potom byla zakázka udělena, museli jsme mnohé naše již získané praktické zkušenosti přehodnotit. Avšak, zdá se, že práce byla korunována úspěchem. O tom svědčí příspěvek starostky městského obvodu Slezská Ostrava, MVDr. Barbory Jelonkové.

A když jsme již u veřejné správy, můžeme rádi oznámit, že jsme v průběhu roku 2016 **připravili vlastní metodiku hodnocení finančního zdraví obcí**, kterou jsme také použili v jednom ze strategických plánů. Metodiku popisuje autorka, dr. Šebestová v následujícím příspěvku.

V rámci našich výzkumných aktivit jsme se také intenzivně zabývali **sociálními inovacemi**. Přehledový článek i s příslušným popisem platných výzev z operačních programů uvádí příspěvek ing. Palové.

A nyní také něco pro podnikatele. Neprávem opomíjené téma **koučování pro začínající podnikatele** blíže popisuje náš guru pro koučování a obecně přípravu managementu v oblasti tak zvaných měkkých metod, dr. Svobodová. Věřím, že zde najdete podněty k zamyšlení. Pro podnikatele slouží i další dva následující příspěvky. Již tradiční **seriál dr. Majerové** se v tomto čísle věnuje tématu, co to nejsou inovace. Tyto definice Vám možná poslouží i k úvahám zda v rámci připravované dotační žádosti své inovační cíle správně definujete (připomínám například výzvu OP PIK inovační vouchery). Stručný přehled ing. Šimíkové v kostce shrnuje novinky v oblasti **účetnictví zejména pro malé podnikatele**.

Možná jako provokaci budete vnímat zajímavou úvahu prof. Hučky z VŠB, který uvádí důvody, proč by i menší podnikatelé měli věnovat **pozornost definici svých procesů**. Nejde jen o teorii, výsledky ukazují, že tato tematika může být zdrojem úspor a výhod na trhu.

I v tomto čísle podáváme informaci o činnosti našich studentů v rámci **Business Gate**. Jak se dovíte z příspěvku Ing. Tomáše Pražáka, již se objevila řada firem z oblasti MSP, která naše studenty oslovila. Ale máme i první vlašťovku z oblasti firem velkých - Arcelor Mittal Tubular Products Projekt Business Gate tak dostává další impuls k rozvoji. Možná i Vy zvážíte, zda služeb Business Gate, které jsou v první etapě řešení vždy bezplatné, nevyužít.

V závěru tohoto čísla tradičně uvádíme některá zajímavá čísla a **odkazy na operační programy**.

Na závěr Vám chci popřát jménem svým i jménem Institutu interdisciplinárního výzkumu Obchodně podnikatelské fakulty v Karviné mnoho pracovních i osobních úspěchů v nacházejícím roce 2017. Věřím, že i nadále zůstanete našimi příznivci.

S úctou

Ing. Dominik Vymětal, DrSc.
vedoucí Institutu interdisciplinárního výzkumu SU OPF

Strategický plán městského obvodu Slezská Ostrava

Strategické plány rozvoje měst a obcí patří k nástrojům integrovaného a koordinovaného rozvoje, které se v současné době uplatňují prakticky po celé České republice. Také statutární město Ostrava připravuje svůj strategický plán do roku 2030. Ve vedení našeho městského obvodu Slezská Ostrava jsme se rozhodli zpracovat strategický plán, který by sice navazoval na plán „velké“ Ostravy, ale bral by do úvahy specifika našeho městského obvodu a jeho částí. Strategický plán rozvoje obvodu považujeme za jeden z nejdůležitějších rozvojových dokumentů. Jeho cílem je zanalyzovat současný stav obvodu, vytyčit vizi, zjistit jaký by v budoucnosti náš obvod měl být a najít prostředky, jak tohoto cíle dosáhnout.

Zpracování jsme zadali Institutu interdisciplinárního výzkumu Obchodně podnikatelské fakulty v Karviné. Ráda bych zdůraznila, že to byl dobrý výběr. Na Ob-

chodně podnikatelské fakultě vznikl široký odborný tým, který také ve spolupráci s Ekonomickou fakultou vysoké školy báňské – TUO celou akci provedl.

V rámci přípravy strategického plánu MOB nejprve v květnu proběhlo dotazníkové šetření mezi občany městského obvodu Slezská Ostrava. Občané měli možnost se k položeným otázkám vyslovit jak pomocí formulářů, tak přes webové stránky obvodu. Zajímavou částí dotazníkové akce byly také takzvané otevřené otázky, kde se občané mohli vyjadřovat podle svých priorit volným textem. Toto dotazníkové šetření se setkalo s dobrou odezvou mezi občany. Z připomínek občanů a z hlubší analýzy odpovědí, ke které zpracovatelé použili řadu jimi zpracovaných metodik a software, vznikly první náměty do strategického plánu obvodu. Z analýzy otevřených otázek vznikl souhrn, který vedení obvodu ukázal, že mezi občany existuje celá řada problémů a přání, která by při klasickém dotazníkovém šetření zůstala skryta. Zároveň byly osloveny politické kluby zastoupené v Zastupitelstvu městského obvodu Slezská Ostrava a jednotlivé komise k zaslání námětů a návrhů do připravovaného plánu.

S ohledem na nutnost provázanosti strategického plánu MOB se strategickým plánem statutárního města Ostrava, proběhla schůzka zpracovatelů obou strategických plánů. Tato schůzka umožnila navázat připravované priority a akce obvodu s prioritami a akcemi celé Ostravy.

S vedením městského obvodu proběhla řada pracovních schůzek, ze kterých vzešla finální podoba priorit, cílů a plánovaných aktivit. Zpracovatelé předložili vedení městského obvodu také řadu námětů a připomínek založených na jejich zkušenostech se zpracováním obdobných dokumentů pro jiné obce. Současně se podíleli na připomínkování Strategického rámce pro plán Statutárního města Ostravy a definovali horizontální témata, která sice patří do problematiky našeho městského obvodu, ale je nutno je řešit na úrovni celého města.

Návrh strategického plánu MOB byl připraven ke konci října 2016 a poté proběhla finální kontrola vedením MOB. Návrh strategického plánu nyní prochází schvalovacím procesem. Po zkušenostech se zpracováním strategického plánu MOB a s prací dodavatele se domnívám, že i pro součásti velkých statutárních měst je příprava dokumentů strategické úrovně důležitou aktivitou a potvrzením našeho původního záměru, se kterým jsme ke zpracování Strategického plánu MOB přistoupili.

MVDr. Barbora Jelonková
starostka Městského obvodu Slezská Ostrava

Obraz finančního zdraví jednoduše a přehledně

Finanční zdraví obce patří k základním kritériím, podle kterého by se měli představitelé obcí orientovat při plánování a rozpočtování svých akcí. V této oblasti existuje řada komerčních produktů. Na Obchodně podnikatelské fakultě k hodnocení finanční stability (finančního zdraví) využíváme metodiku Pavlase (2015), která zohledňuje délku dostupné časové řady finančních údajů a jednoduchost interpretace výsledků pomocí škály či doporučených hodnot. Hodnocení finanční stability obce z krátkodobého až střednědobého hlediska je pak provedeno pomocí následujících základních dílčích ukazatelů, které jsou jednotlivě i v agregované podobě spojeny s krátkodobou až střednědobou finanční stabilitou vybrané obce:

Oblast běžného rozpočtu (provozní činnost)

- » Saldo (přebytek) běžného rozpočtu. Saldo (přebytek) běžného rozpočtu (BR) můžeme považovat za stěžejní vlastní zdroj financování rozvojových aktivit, navržených akčním plánem.
- » Procentní podíl přebytku běžného rozpočtu na běžných příjmech. Tvoří doplňkový ukazatel salda BR, s tím, že jaké procento běžných příjmů transformovaných do přebytku BR je znakem krátkodobé/střednědobé finanční stability obce.

Oblast zadluženosti

- » Ukazatel krytí dluhové služby. Za optimální se považuje hodnota ukazatele 1,2 (tedy 20% rezerva), povoluje se, vzhledem k čerpání dotací z fondů EU maximální míra

30 % (hodnota ukazatele 1,3). Je nutné uvědomit si, že pokud by obec splácela nižší splátky delší dobu, pak ukazatel dluhové služby pro ni bude vycházet příznivěji, nicméně bude zkreslovat informaci o jejím skutečném finančním zdraví.

- » Ukazatel zadluženosti na 1 obyvatele. Sama velikost dluhu na obyvatele v nominální hodnotě ovšem nemusí být projevem finanční nestability obce, pokud obec neřídí aktivně svou dluhovou službu.

Oblast investiční činnosti

- » Saldo kapitálového rozpočtu. Představuje bilanci mezi kapitálovými výdaji a kapitálovými příjmy.
- » Kapacita samofinancování. Vyjadřuje schopnost obce samofinancovat své rozvojové (investiční) aktivity z vlastních zdrojů.
- » Ukazatel investiční aktivity, který umožňuje vyjádřit, zda je výše kapitálových výdajů optimální, tj. zda obec dostatečně investuje vzhledem k velikosti výdajové stránky svého rozpočtu. Minimální hranice u středně velkých obcí je považována na hodnotu 20 %.
- » Zajištění udržitelné reprodukce majetku. Je považován za kvalitativní ukazatele, který porovnává hodnotu kapitálových výdajů s výší odpisů.

Agregace výsledků jednotlivých výpočtů využívá metody tzv. scoringu. Scoring v podstatě znamená „oznámkování“ kvality bonity daného hodnoceného subjektu (v tomto případě obce). Jedná se o použití bodové metody hodnocení, kdy

ke každé sledované hodnotě finančního ukazatele přiřadíme příslušný počet bodů. Tyto body se následně vynásobí vahou odpovídající jejich významu či důležitosti v celkovém hodnocení. Součet vážených bodů pak představuje výsledek hodnocení (Baštař, 2006, s. 12). Metoda scoringu byla za účelem agregace dílčích indikátorů zjednodušena formou algoritmu zařazování obcí do tří kvalitativních skupin (A, B, C) podle dosažených výsledků jednotlivých dílčích indikátorů. Tyto

kvalitativní skupiny představují určitou agregátní bonitu dané obce. Ke každému z dílčích výpočtů jsou přiřazeny hodnoty (skóre), které lze považovat za optimální (A), únosné (B) a zcela neudržitelné (C). Každý z dílčích výpočtů má přiřazenu svoji váhu v procentech podle toho, nakolik je jeho výsledek podstatný pro celkové vyhodnocení hospodaření obce za daný rok (Pavlas, 2015, s.14). Příkladem využití ratingu je provedeno na hodnocení vybrané obce v následující tabulce.

Tabulka 1: Příklad Agregace ukazatelů za roky 2010-2016

Agregace ukazatelů	Doporučená hodnota pro rating A	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 (30.6.2016)	Celkově za ukazatel	Váha ukazatele
1. Provozní výsledek hospodaření	> 0	A	C	A	A	A	A	A	B	0,1
2. Procentní podíl přebytku běžného rozpočtu na běžných příjmech	≥ 10	B	C	A	A	A	B	A	B	0,1
3. Ukazatel krytí dluhové služby	> 1,2	C	C	A	A	A	*	*	B	0,15
4. Ukazatel zadluženosti na jednoho obyvatele	< 5 000 Kč	A	A	A	A	A	A	A	A	0,15
5. Kapacita samofinancování	≥ 1	C	C	A	A	A	B	A	B	0,1
6. Saldo kapitálového rozpočtu	> 0	B	B	B	B	B	B	B	B	0,1
7. Ukazatel investiční aktivity	≥ 20 %	B	A	B	A	A	A	*	A	0,15
8. Zajištění udržitelné reprodukce majetku	≥ 2	*	*	A	A	A	A	B	A	0,15
Celkový rating		B								

Zdroj: Zpracováno dle metodiky Pavlas (2015), údaje* označují položky, které nemohly být vypočteny z důvodu chybějících dat

K provedené analýze můžeme přijmout následující závěr: Hodnocení vybrané obce dosáhlo 45% známky A a 55% známky B. Celkové skóre představuje rating B (kdy B rating splňuje všechna kritéria hodnocení současně: $A \leq 60\%$, $B \geq 40\%$, $C < 30\%$). Výkyvy v hospodaření v letech 2010-2011 byly způsobeny počínajícími investičními akcemi (v ukazateli 1 nelze hodnotit situaci jako A, pokud jedno

období obsahuje hodnocení C), dále neuplatňováním odpisů v letech 2010-2011 (byly uplatněny až v pozdějších letech), což se promítá do ukazatele reprodukce majetku. Obec je uspokojivě finančně stabilní a jeho hospodaření udržitelné za předpokladu zachování alespoň stávajících hodnot dílčích ukazatelů, zejména v oblasti ukazatele 1, 2, 5 a 8.

Ing. Jarmila Šebestová, Ph.D.

Zdroje:

Baštař, D., 2006. *Finanční a majetková analýza měst a obcí. Diplomová práce. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze.*

Pavlas, M., 2015. *Ukazatele finanční stability města. Regionální rozvoj mezi teorií a praxí, 4 (1), 1-15. ISSN 1805-3246.*

Vlastní modelování na základě analýzy vybrané obce.

Podpora sociálních inovací v novém období 2014-2020

Sociální inovace se v posledních letech stávají fenoménem ekonomického a sociálního rozvoje společnosti neboli sociálního blahobytu. Potřeba nových sociálních řešení vzniká napříč celou sociální oblastí. Jejich tvorba závisí především na veřejné podpoře, zejména v méně rozvinutých regionech. Evropská unie aktivně podporuje tvorbu sociálních inovací, které jsou striktně vymezeny definicí Murray, Caulier-Grice a kol. (2010), kteří charakterizovali sociální inovace jako „nové myšlenky, produkty, služby a modely, které zohledňují a uspokojují sociální potřeby a přispívají k novým sociálním partnerstvím a spolupráci“.

V minulém programovém období byla přímé podpoře sociálních inovací věnována jediná výzva z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, a to téměř na konci celého programového období. V rámci této výzvy bylo podpořeno pouze 8 projektů. Tuto výzvu je možné považovat za pilotní ověření přímé podpory sociálních inovací, které bylo využito pro nastavení finanční podpory sociálních inovací v novém programovém období.

V operačním období 2007-2013 tak vznikaly sociální inovace především jako určitý druh pozitivních externalit. Sociální inovace v realizovaných projektech (mimo výše uvedenou výzvu) nebyly závaznými výstupy ani výsledky projektu, ale pouze

jako „dobrovolná součást projektu“. Šebestová a Palová (2016) se ve svém výzkumu sociálních inovací a vlivu podpory fondů EU na jejich tvorbu věnovaly také jejich samotnému mapování. V Moravskoslezském, Ústeckém, Plzeňském a Královéhradeckém kraji vzniklo celkem 144 sociálních inovací v projektech realizovaných z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) a Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK). Následující tabulka zobrazuje rozdělení vytvořených sociálních inovací podle klasifikace, kterou navrhli Caulier-Grice a Davies (2012).

Klasifikace vytvořených sociálních inovací

Klasifikace (příklady)	OP LZZ	OP VK
nové produkty (nové technologie pro postižené)	20,0%	38,0%
nové postupy (systém mentoringu, změna způsobu poskytování sociální péče)	22,0%	40,8%
nové platformy (sektorové dohody v oblasti rozvoje lidských zdrojů, posílení kapacit sociálních partnerů)	38,0%	4,2%
nové obchodní modely (sociální podnik)	15,0%	0,0%
nové služby (finanční průvodce, diagnosticko-intervenční program pro základní školy)	5,0%	5,0%

Zdroj: Upraveno dle Šebestová a Palová (2016)

V programovém období 2014-2020 je možné z Operačního programu Zaměstnanost (OPZ) čerpat na tvorbu a implementaci sociálních inovací z prioritní osy 3.1 Sociální inovace a mezinárodní spolupráce. V současné době jsou pro tvorbu sociálních inovací otevřeny tři výzvy, a to Podpora inovačního prostředí, Sociální inovace v oblasti sociálního začleňování a přístupu na trh pro nejohroženější skupiny a Projekty veřejné správy zaměřené na inovace v tematických oblastech OPZ.

Pro první dvě výzvy jsou oprávněnými žadateli organizační složky státu a jimi zřízené příspěvkové organizace, nestátní neziskové organizace, školy a vysoké školy, výzkumné instituce, osoby samostatně výdělečně činné, kraje, obce a jimi zřizované organizace, poskytovatelé sociálních služeb, obchodní korporace, profesní a podnikatelská sdružení. Poslední výzva je věnována pouze organizačním složkám státu, příspěvkovým organizacím zřizovaným/řízeným organizačními složkami státu a kraji.

- » **Výzva č. 124 Podpora inovačního prostředí:** Tato výzva je zaměřena na zvýšení kvality a kvantity využívání sociálních inovací a mezinárodní spolupráce v tematických oblastech OPZ. Výzva podporuje oblasti, jejichž cílem je posílení ekosystému sociálních inovací při řešení problémů v oblasti zaměstnanosti, sociálního začleňování a veřejné správy, datové platformy, znalostní platformy (dále rozdělené na dvě podoblasti), akcelerátory/inkubátory a investice do sociálního impaktu, aby bylo možné provést kvalitní vyhodnocení aktivit projektu. Platnost této výzvy končí 16.1.2017.
- » **Výzva č. 024 Sociální inovace v oblasti sociálního začleňování a přístupu na trh pro nejohroženější skupiny:** Cílem této výzvy je zvýšit kvalitu a kvantitu využívání sociálních inovací a mezinárodní spolupráce v tematické oblasti. Podporovanými aktivitami je testování a šíření nových řešení pro přetrvávající nebo hrozící sociální problémy v oblasti sociální integrace, zaměstnanosti a veřejné správy (včetně oblasti udržitelnosti a efektivnějšího fungování nestátních neziskových organizací a snižování jejich závislosti na veřejných zdrojích). Platnost této výzvy končí 31.3.2017.
- » **Výzva č. 018 Projekty veřejné správy zaměřené na inovace:** Cílem této výzvy je zvýšení kvality a kvantity využívání sociálních inovací a mezinárodní spolupráce v tematických oblastech OPZ. Prioritou výzvy je příprava a testování nových systémových řešení přetrvávajících problémů v oblasti veřejných služeb, a to např. změn v poskytování veřejných služeb, nové služby a produkty ve prospěch cílových skupin a jejich pilotní testování; systémové změny koncepce veřejných služeb; testování nových forem financování pro řešení přetrvávajících sociálních problémů. Dále je podporován přenos fungujících zahraničních sociálních inovací pomocí metod a postupů, nastavení a vytváření podpurných aktivit pro sociální inovace. Výzvy končí 31.12.2019.

Ing. Zuzana Palová

Zdroje:

Caulier-Grice, J., A. Davies et al., 2012. *Social Innovation Overview: A deliverable of the project: "The theoretical, empirical and policy foundations for building social innovation in Europe"* (TEPSIE) [online]. [vid. 2016-06-15]. Dostupné z: <http://www.tepsie.eu/index.php/publications>.

Evropský sociální fond. *Sociální inovace a mezinárodní spolupráce*. [online] [vid. 21. listopadu 2016] Dostupné z: <https://www.esfcr.cz/3-1-opz-socialni-inovace-a-mezinarodni-spoluprace>

Murray, R., Caulier-Grice, J., Mulgan G., 2010. *The open book of social innovation*. London : National Endowment for Science, Technology and the Art. ISBN 978-1848750715.

Šebestová, J. a Z. Palová, 2016. *Sociální inovace: Vliv podpory fondů EU na jejich tvorbu*. Bratislava: KARTPRINT, s. 135. ISBN 978-80-89553-42-6.

Možnosti koučování pro začínající podnikatele

„Loď je nejbezpečnější v přístavu, ale ne k tomu ji postavili.“ Paulo Coelho z knihy „Rukověť bojovníka světla“

Koučování může podpořit osobní růst a učení začínajícího podnikatele. Ať začínající podnikatel hledá řešení sám pro sebe nebo pro podnikatelský záměr, koučování posiluje jeho lidský potenciál, což vede k lepšímu porozumění, odbornému růstu, osobnímu či firemnímu úspěchu. Hlavní metodou koučování je koučovací rozhovor, ve kterém kouč jako odborník na koučovací proces, pokládá otázky, které podněcují myšlení začínajícího podnikatele tak, aby si samostatně našel nejvhodnější odpovědi, včetně řešení pro sebe sama.

S čím se může začínající podnikatel na kouče obrátit? V případě individuálního koučování může začínající podnikatel přijít s jakýmkoliv tématem, které se týká podnikatelského rozvoje. Chce vystoupit z bludného kruhu v práci nebo vztazích? Potřebuje sladit čas věnovaný práci a osobnímu životu? Rozjíždí nový podnikatelský záměr a hledá inspiraci? Obtížně komunikuje s úřady? Stojí na životní křižovatce?
S čím může začínající podnikatel odcházet? Má-li začínající podnikatel o koučování zájem a věří-li, že ho koučovací proces posune dál, odnáší si vnitřní klid, sebestjistotu, pocit smysluplnosti, ví, jak řešit problém, schopnost odstupe i v emočně vypjatých situacích, pocit, že má podnikání ve svých rukou, užitečná rozhodnutí, usměrněnou energii a vyjasněné perspektivy.

Začínající podnikatel může využívat i týmové koučování, které přináší nové pohledy na situace v podnikání. Současně projasňuje týmové role se zřetelem k vyšší spoluzodpovědnosti za týmový výsledek. Týmový výsledek je přímo úměrný, nako-lik si členové týmu uvědomují, že ovlivňují týmový proces vlastní prací. Kromě zvýšení výkonnosti týmové koučování přináší vyšší spokojenost, smysluplnost a radost z vykonané práce všem účastníkům. Chce začínající podnikatel posílit efektivitu své pracovní skupiny? Potřebuje vyjasnit kompetence spolupracovníků? Čeká ho reorganizace firmy a musí se na ni připravit? Má dojem, že mezi spolupracovníky vážne komunikace, ale chce to změnit? Potřebuje si vyjasnit podnikatelské cíle a hodnoty, na kterých svůj podnikatelský záměr postaví?

Díky zkušenostem koučů se vzděláváním dospělých lze využívat koučování v práci manažerů. Vzdělávání v koučkovém způsobu vedení lidí přináší zefektivnění pracovního procesu, zvýšení týmové motivace a společný podíl podřízených na dosa-

žených výsledcích, včetně zainteresovanosti na společných hodnotách organizace. Zvládnání stresu dokazuje, že nejsilnější je začínající podnikatel v situaci, kdy dokáže zvládnout sebe sama. K tomu může používat kreativní techniky pro řešení problémů a najít řešení potíží, jimž čelí. Kreativní myšlení pak uvolní jeho potenciál, který byl dříve zablokován. Naučí relaxovat, přináší rozvoj, obohacení a „*zabalení nových informací do podnikatelského kontextu, včetně pokračování ve skládání životního a podnikatelského puzzle*“. Koučování má tak pro začínající podnikatele přínos v rozvoji podnikatelských dovedností, sebereflexe a zakotvení v podnikatelském prostředí.

Jak může začínající podnikatel koučovat osobní rozhodování pro otevření nové dimenze?

1. Jaký chci výsledek za 15 minut sebekoučování v oblasti tohoto rozhodování/váhání?
2. Podle čeho poznám, že jsem našel/a nejlepší možné řešení?
3. Které zdroje zapomínám využívat?
4. Co mě napadá, když se podívám na české podnikatelské prostředí?
5. K čemu mě to posune, když neudělám žádný krok k rozhodnutí?
6. Kdo má o mém rozhodnutí ještě vědět?
7. Jaké bude mít mé rozhodnutí dopady na mou podnikatelskou činnost za 3-5 týdnů?
8. Jaké bude mít mé rozhodnutí dopad na mou podnikatelskou činnost za 3-5 let?
9. Co dnes udělám jako první krok?

Otázky koučování a sebekoučování mohou přispět a z praxe víme, že také přispívají k úspěšnosti podnikání. Věnujme jim pozornost!

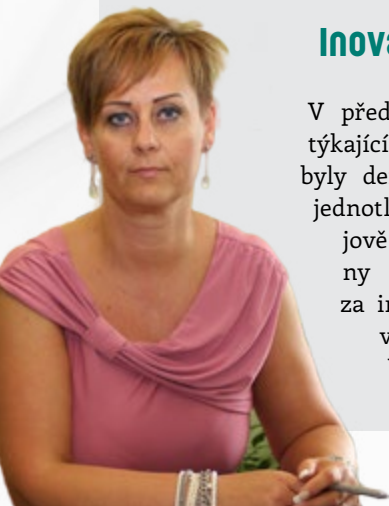
Mgr. Dagmar Svobodová, Ph.D.

Inovace či neinovace?

V předchozích dílech týkajících se inovací byly definovány jejich jednotlivé typy a okrajově byly zmiňovány případy, které za inovace považovat nemůžeme. Všechny inovace musí obsahovat určitý stupeň novosti (pro firmy, pro trh a pro svět), pokud tuto „novost“ neobsahují, nelze o inovacích hovořit. Nyní si tyto neinovativní aktivity popíšeme podrobněji.

Ukončení procesu či prodeje výrobku, marketingové nebo organizační metody

- » Není inovací přestat „něco dělat“, i když se zlepšuje výkonnost fir-

my. Za inovaci tedy nepovažujeme ukončení výroby a prodeje kombinovaného televizoru s DVD přehrávačem, nebo zastavení výstavby bytů a domů pro seniory stavební firmou. Inovací není, když se ukončí používání určité marketingové nebo organizační metody.

Obnova nebo rozšíření kapitálu

- » Nákup identických modelů instalovaného zařízení, nebo drobné rozšíření a aktualizace stávajících zařízení nebo softwaru také není inovací. Nové vybavení nebo rozšíření musí být nové jak pro firmu, tak musí zahrnovat významné zlepšení ve specifikacích produkce.

Změny plynoucí výlučně ze změn v cenách faktorů

- » Za inovaci nepovažujeme změnu v ceně výrobku nebo v produktivitě procesu vyplývající výlučně ze změn cen výrobních faktorů. K inovaci nedochází, když je zkonstruován a prodán za nižší cenu stejný model PC, např. z důvodu všeobecného poklesu ceny počítačových čipů.

Vlastní úprava

- » Firmy se zakázkovou výrobou vyrábí jeden, nebo častěji více komponentů podle objednávek zákazníků. Neodrazí-li se úprava významně ve změně atributů výrobků, které

firma již dříve produkovala, nejedná se o inovaci. Výše uvedené neinovativní změny se však týkají pouze úprav, nikoliv samotné realizace zakázkové výroby.

Pravidelné sezónní nebo jiné cyklické změny

- » V některých odvětvích (obuvnický nebo oděvní) existují sezónní změny typu zboží nebo poskytovaných služeb, které mohou být doprovázeny změnami vzhledu dotyčných výrobků. Tyto typy běžných změn v designu nejsou obecně ani produktové ani marketingové inovace. Pokud však dojde k zásadní změně v designu produktu, který je součástí nového marketingového přístupu použitého poprvé, považujeme to za inovaci.

Obchodování novými nebo podstatně zdokonalenými výrobky

- » Obchodování novými nebo zdokonalenými produkty velkoobchodními, maloobchodními prodejny nebo přepravními a skladovacími firmami není obecně inovací. Nicméně pokud takový podnik začne pracovat s novou řadou výrobků (tj. druhy zboží, s kterými dosud neobchodovala), pak může být tato činnost považována za produktovou inovaci, protože firma nabízí novou službu.

Dr. Ing. Ingrid Majerová

Použitý zdroj:

OECD, 2005. 3rd ed. OSLO MANUAL. Guidelines for collecting and interpreting innovation data. Paříž: OECD Publishing. ISBN 978-92-64-01308-3.

Jednoduché účetnictví v roce 2016

V lednu 1992 nabyl účinnosti zákon o účetnictví, který všem účetním jednotkám stanovil povinnost vést účetnictví podvojně. Ve vybraných případech mohly účetní jednotky účtovat v soustavě účetnictví jednoduchého. Těmito tzv. účetními jednotkami byly v roce 1992 právnické osoby, fyzické osoby, státní organizace a další. Účetnictví je považováno za historicky velmi starou ekonomickou disciplínu, aktivně reagující na změny okolního prostředí. Vývoj účetnictví pokračoval v dalších letech.

Jednoduché účetnictví bylo ve svých počátcích pro nízkou administrativní náročnost určeno malým účetním jednotkám. Od roku 2004 bylo jednoduché účetnictví zrušeno a podnikatelům fyzickým osobám byla určena nově vzniklá informační soustava, **daňová evidence**. Daňová evidence není budována na účetních principech - podnikatel fyzická osoba vedoucí daňovou evidenci není účetní jednotkou ve smyslu zákona o účetnictví. Vedení daňové evidence vychází ze zákona o daních z příjmů pro fyzické osoby a nesmí ji používat právnické osoby. Daňová evidence funguje s malými úpravami až do současnosti a nejsou indicie, že by mělo dojít k jejímu zrušení.

Od roku 2016 se opět v zákonu o účetnictví objevuje možnost pro účetní jednotky vést účetnictví jednoduché. Je na místě zdůraznit, že podmínky pro jeho vedení nejsou stejné, jako tomu bylo v minulosti. Účetní jednotka může vést účetnictví jednoduché, pokud není plátcem daně z přidané hodnoty, celkové příjmy za poslední uzavřené účetní období nepřesáhnou 3 miliony Kč, hodnota majetku nepřesáhne 3 miliony Kč a **současně je** spolkem, odborovou organizací, organizací zaměstnavatelů, církví, náboženskou společností nebo církevní institucí, honebním společenstvem (více viz § 1f zákona o účetnictví). Tyto podmínky musí účetní jednotka plnit současně a pouze v tomto případě je možno se rozhodnout pro vedení účetnictví jednoduchého. Pokud účetní jednotka přestane plnit uvedené podmínky, musí přejít na účetnictví v plném rozsahu nebo na účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. V účetnictví v plném rozsahu nebo ve zjednodušeném rozsahu musí setrvat po dobu nejméně 5ti let, než (při plnění výše uvedených podmínek) se může vrátit do účetnictví jednoduchého.

Účetnictví jednoduché je budováno na principech účetnictví. Je vedeno v intervalech účetních období, v účetních knihách (peněžní deník, kniha pohledávek a kniha závazků, pomocné knihy o ostatních složkách

majetku). Informace uváděné v účetních knihách jsou uvedeny v přehledech. Peněžní deník obsahuje chronologicky uspořádané účetní zápisy o příjmech a výdajích. Položky příjmů a výdajů a rozdíly mezi příjmy a výdaji jsou členěny na hlavní a hospodářskou činnost (specifikum neziskového sektoru), dále v členění nezbytném pro zjištění základu daně z příjmů a v členění nezbytném pro další povinnosti vyplývající z právních předpisů. Tyto a další údaje obsahuje vyhláška č. 325/2015 Sb.

Nejpozději do 6 měsíců po skončení účetního období jsou sestaveny přehledy a to přehled o majetku a závazcích a přehled o příjmech a výdajích. Přehledy mají poskytnout ucelené informace o příjmech a výdajích, stavu majetku a závazků účetní jednotky.

Nově od roku 2016 formované účetnictví jednoduché je určeno pouze pro právnické osoby neziskového sektoru a pouze při plnění konkrétních podmínek. **Účetnictví jednoduché není určeno podnikajícím fyzickým osobám, jak tomu bylo v minulosti.** Podmínky jsou nastaveny omezujícím způsobem, aby účetnictví jednoduché volily malé účetní jednotky, jejichž hlavní činností je nezisková činnost - v souladu s ustanoveními občanského zákoníku (viz např. § 146).

Ing. Iris Šimíková, Ph.D.

Zdroje:

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 325/2015 Sb., pro účetní jednotky, které vedou jednoduché účetnictví.

Zdokonalování vnitropodnikových procesů v malých a středních podnicích

Malé a střední podniky (dále MSP) jsou významným segmentem národního hospodářství. Lze říci, že jsou páteří ekonomiky. Kromě ekonomických přínosů tohoto segmentu díky flexibilitě, působení proti posilování monopolních tendencí, působení v okrajových oblastech trhu a přínosu ve formě drobných inovací, mají MSP nezastupitelnou roli v poskytování šance pro svobodné uplatnění občanů k jejich samostatné realizaci v produktivním procesu. Lidé v těchto

podnicích jsou nuceni k zodpovědnosti, protože jakýkoliv omyl pro ně může znamenat konec a důsledky neúspěchu nejsou osobně.

Zdokonalování podnikového řízení se stává u MSP významným faktorem. Podnikové řízení má dvě stránky:

- » **strukturní organizaci**, kde jde o členění podniku do organizačních jednotek, tj. do útvarů a míst;
- » **procesní organizaci**, kde jde o čin-

nosti v řízení prováděné uvnitř útvarů jednotlivými organizačními místy.

V podnicích se věnuje pozornost především strukturní organizaci, protože postihuje zájmy řídicích pracovníků i zaměstnanců silněji a bezprostředněji. Řídicí pracovníci se zajímají o to, jak bude jejich útvar strukturován a jaké mu budou přiřazeny kompetence. Na druhé straně zaměstnanec zajímá zejména, kdo má v podniku větší slovo, jaké možnosti kariéry vznikají, kolik vydělává vedoucí jeho útvaru, kdo v souvislosti s přidělenými kompetencemi dostane služební mobil apod.

Naopak podnikové procesy jsou silně podceňovány a není jim věnována patřičná pozornost. Přitom je třeba zdůraznit, že procesy se v podniku uskutečňují bez ohledu na to, zdali o nich víme či nikoliv. Zákazníci si u podniku objednávají výrobky, podnik musí na základě objednávek naplánovat výrobu výrobků (předtím musí provést technologickou přípravu výroby), výrobu musí evidovat, zaúčtovat a fakturovat. Je zřejmé, že bez výše uvedených procesů by podnik výrobky nevyrobil a neobdržel za ně finanční náhradu. Pro vedení podniku vzniká volba:

- » buď procesy ponechat samy o sobě a doufat, že povedou k požadovaným, výsledkům,
- » nebo je analyzovat, porozumět jim, dokumentovat a nepřetržitě rozvíjet.

Prospěch ze systematického zachycení a rozvíjení procesů budou mít vlastníci, zákazníci, dodavatelé, řídicí pracovníci i zaměstnanci.

Pokud jde o **vlastníky**: dobře organizované procesy jsou předpokladem pro rentabilitu podniku, neboť ovlivňují obrat i náklady a zákazníci odměňují dobrou výkonnost podniku opakovanými a rostoucími objednávkami, zatímco špatně organizované procesy vedou k mrhání materiálu, ke „zmetkům“ a plýtvání pracovní silou.

Na druhé straně **zákazníci** jsou u dobře organizovaných procesů spokojeni s plněním jejich požadavků a s velkou spolehlivostí podniku, zatímco při špatně organizovaných procesech jsou zákazníci nespokojeni kvůli závadám a zpožděním a mohou přecházet ke konkurenci.

Pokud jde o **dodavatele**, ti jsou u dobře organizovaných procesů spokojeni se spoluprací se spolehlivým partnerem, zatímco u špatně organizovaných procesů dochází ke stálým změnám objednávek.

Řídicí pracovníci při dobře organizovaných procesech se mohou věnovat vlastním úkolům, zejména mají volný prostor pro strategické otázky dalšího rozvoje podniku, zatímco při všeobecném zmatku při špatně organizovaných procesech se musí neustále zapojovat do všedních záležitostí a krizí při průběhu zakázek.

A konečně, dobře organizované procesy jsou v zájmu **zaměstnanců**, neboť se zlepšuje jejich pracovní situace. Na druhé straně ve špatně organizovaném podniku je pracovní den poznamenán silným hektickým shonem, pracovní vytížení je nadměrné a pracovníci jsou stále pod napětím, že musí čelit hrozcí katastrofě.

Výše uvedené argumenty, i když získaly v poslední době v mnoha podnicích na významu, stále ještě nejsou dostatečně silné, aby se podniky systematicky vypořádaly se svými procesy. Pro zlepšení celkové situace v této oblasti české

podnikové sféry je kolektivem autorů z Ekonomické fakulty VŠB-TU Ostrava a Obchodně podnikatelské fakulty SU Karviná připravována knižní monografie *Modely podnikových procesů*, která vyjde v první polovině roku 2017.

prof. Ing. Miroslav Hučka, CSc.

Propojení podnikatelského prostředí se studenty OPF

Multifunkční centrum pro podporu podnikání Business Gate, které svou úspěšnou činnost odstartovalo letošního března, si od září připravilo pro studenty a další zájemce mnoho zajímavých přednášek a workshopů. Mezi události, které sklidily od zúčastněných nejlepší ohlasy, bezpochyby patří návštěva nejmladšího českého radního Dominika Feriho. Studenti se měli možnost od Dominika dozvědět, jak funguje politický marketing v praxi, nebo jaké trendy momentálně hýbou světem internetu. Neméně zajímavou přednášku o procesu vytvá-

ření webové stránky z hlediska důležitosti jejího designu si pro zájemce připravil Tomáš Hrabec. Na problematiku komunikace na sociálních sítích a praktického využití e-shopů se pro změnu zaměřili workshopy odborníků z praxe Radima Uhera a Lukáše Havláška. Pozdní listopadová odpoledne byla věnována na Business Gate přednáškám Jakuba Hermann a Martina Brablece, kteří nabídli své cenné rady v oblastech tvorby a správném nastavení PPC kampaní a využití content marketingu v praxi.

Business Gate i v tomto semestru pokračuje v propojování podnikatelského prostředí se studenty OPF prostřednictvím Business Gate Academy. Týmy studentů vedené odbornými lektory řeší konkrétní úkoly zadané samotnými podniky. Jedním takovým je návrh marketingové komunikace a optimalizace procesu objednávek pro společnost OstraWina nabízející zážitkově

degustace vín nebo dodávky vín do gastronomie či cateringu. Česká komora stovebních ekonomů pro změnu zadala studentskému týmu žádost o efektivní internetovou propagaci webu Centrálního registru referenčních listů. Spolupráci při organizaci Mistrovství Evropy v badmintonu konajícího se v roce 2017 v Karviné nabídla sportovní organizace KaBal team Karviná. Dále se studenti zabývají tvorbou multimediálního obsahu a technickou stránkou sociálních sítí pro společnost Dva Mluvčí, vytvořením efektivní sociální komunikace a realizací eshopu společnosti Moravec Kvalitní Ponožky nebo realizací on-line marketingové kampaně pro společnost Svět Plodů. Neméně je důležitá moderní marketingová komunikace také pro farmu Pštrosí Vršek Wieder, která angažovala tým pro zvýšení povědomí o existenci farmy a pro zvýšení prodeje jejich produktů. Poslední společností spolupracující tento semestr se studenty OPF je ArcelorMittal Tubular Products, pro niž se připraví marketingový plán akcí spojených s oslavou stého výročí firmy v roce 2018.

Provázání podnikatelské praxe se studenty OPF se aktivně nevěnuje pouze Business Gate Academy, ale

také mnohé další akce pořádané na půdě OPF. Vedení fakulty ve spolupráci se společností Rekochem, s.r.o. se rozhodlo pro pokračování úspěšného projektu **Open for Business**. Druhý ročník soutěže o zpracování podnikatelské příležitosti do podoby podnikatelského záměru, jehož prvotní fáze vrcholí koncem listopadu, poskytne studentským projektům příležitost k jejich praktické realizaci. V konečné fázi soutěže si investor vybere nejlepší projekty a těm nabídne potřebné finanční prostředky pro startup. Vítězové druhého ročníku mají tak jedinečnou možnost navázat na již realizované projekty loňských výherců Marka Schwarza a Radoslava Muziky.

Ing. Tomáš Pražák

Užitečné odkazy

V tomto čísle uvádíme tři odkazy, které mohou být pro Vás podnětem k zamyšlení.

Operační program OP PIK vydal výzvu pro začínající podniky.

Výzva III programu podpory ICT a sdílené služby pro začínající podniky s ukončením 16.2.2017.

Odkazy:

- » [http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Jak-na-projekt/Vyzvy-a-akce-\(1\)/Vyzvy-2014-2020/01-Operacni-program-Podnikani-a-inovace-pro-konkurenceschopnost/ICT-A-SDILENE-SLUZBY-Zacinajici-podniky](http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Jak-na-projekt/Vyzvy-a-akce-(1)/Vyzvy-2014-2020/01-Operacni-program-Podnikani-a-inovace-pro-konkurenceschopnost/ICT-A-SDILENE-SLUZBY-Zacinajici-podniky)
- » <http://www-old.mpo.cz/dokument182526.html>

V rámci OP IROP byly vyhlášeny dvě výzvy zajímavé mimo jiné pro obce:

60. Výzva IROP - SOCIÁLNÍ INFRASTRUKTURA - INTEGROVANÉ PROJEKTY ITI - SC 2.1. Zahájení příjmu žádostí začalo 29. 11. 2016 a výzva je otevřena do roku 2022.

Odkaz:

- » [http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Jak-na-projekt/Vyzvy-a-akce-\(1\)/Vyzvy-2014-2020/06-Integrovaný-regionální-operacní-program/61-Výzva-IROP-SOCIÁLNÍ-INFRASTRUKTURA-INTEGROVANÉ-PROJEKTY-IPRU](http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Jak-na-projekt/Vyzvy-a-akce-(1)/Vyzvy-2014-2020/06-Integrovaný-regionální-operacní-program/61-Výzva-IROP-SOCIÁLNÍ-INFRASTRUKTURA-INTEGROVANÉ-PROJEKTY-IPRU)

dále

61. Výzva IROP - SOCIÁLNÍ INFRASTRUKTURA - INTEGROVANÉ PROJEKTY IPRŮ - SC 2.1. Výzva je otevřena od 29. 1. 2016 do roku 2023.

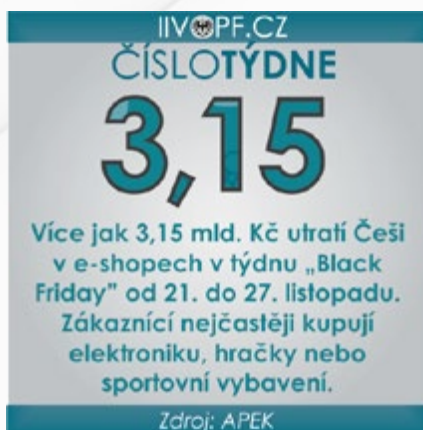
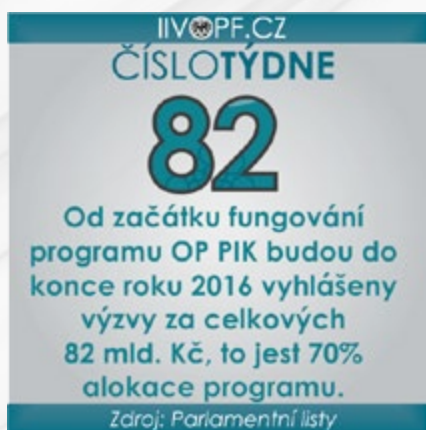

Odkaz:

- » [http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Jak-na-projekt/Vyzvy-a-akce-\(1\)/Vyzvy-2014-2020/06-Integrovaný-regionalní-operacní-program/61-Vyzva-IROP-SOCIALNI-INFRASTRUKTURA-INTEGROVANE-PROJEKTY-IPRU](http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Jak-na-projekt/Vyzvy-a-akce-(1)/Vyzvy-2014-2020/06-Integrovaný-regionalní-operacní-program/61-Vyzva-IROP-SOCIALNI-INFRASTRUKTURA-INTEGROVANE-PROJEKTY-IPRU)

Všeobecné informace o výzvách IROP je možno získat na:

- » <http://www.dotaceeu.cz/cs/Microsites/IROP/Vyzvy>

Kontakty:

Institut interdisciplinárního výzkumu
Slezská univerzita v Opavě
Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné
Univerzitní náměstí 1934/3
733 40 Karviná

Email: iiv@opf.slu.cz

Webové stránky: www.iivopf.cz

Facebook: www.facebook.com/iivopf

8. číslo / prosinec 2016

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINÉ

